

"Gecemiz istikbaldir. İstikbalimiz nazar-ı gafletle onun gecesinden yüz derece daha karanlık ve dehşetlidir." ifadelerini açıklar mısınız?

*İnsanlar **havf** ve **reca** ortasında yaşarlar.* Yani gerek bu dünyada uzun yaşamak hususunda olsun gerekse de ahirette ebedi olarak cennette bulunmak noktasından olsun. Eğer gaflet, yani nefis ve şeytan bizlere galebe ederse, adeta istikbalimizi zehirlemiş ve bereketsiz kılmışız demektir. Tabi bunun sonucunda da pişmanlıklar ve ahu fizarlarla diğer aleme gitmiş olacağız. Eğer iman vesikasını sağlam elde etmezsek, bütün dünyanın padişahı da olsak kaç para eder.

Nefsin önemli zaaflarından birisi unutmaktır. İlk insan Hz. Âdem (as)'a "yasak ağaca yaklaşmaması" emredilmiş, fakat O, bu emri unutarak yaklaşmış ve ağacın meyvesinden yemiştir.

Hz. Adem (as)'in bu tabiatı bütün evladında da aynen vardır. Yani insan unutkan bir varlıktır. Faraza, dün ne yediğini unuttur, arkadaşına verdiği sözü unuttur, randevusunu unuttur...

Fakat bütün bu unutma türleri içerisinde en dehşetlisi insanın Allah'ı unutması, O'na verdiği sözü unutması, Allah'ın emir ve yasaklarını unutmasıdır. Böyle bir unutkanlık tam bir gaflet halidir. Böyle gafiller hakkında Allah şöyle buyurur:

"Allah'ı unutan ve bu yüzden Allah'ın da onlara kendilerini unutturduğu kimseler gibi olmayın. Onlar yoldan çıkan kimselerdir."
(Haşr, 59/19)

Artık onlar nefislerine dönüp bakmazlar, hep afakla meşgul olurlar. Mesela kendi ayıplarını hiç görmezler, ama başkalarının ayıpları gözlerinden hiç kaçmaz. Kendilerini kusurdan pak ve münezzehe zannederler. Bir gün gelip öleceklerini hiç hatıra getirmezler. Ebedi dünyada kalacakmış gibi uzun emellere, tatlı hülyalara dalarlar.

"Çoklukla gururlanmak sizleri oyalayıp durdu. Sonunda kabirleri ziyaret ettiniz."(Tekasür, 102/1 ve 2)

ayeti, bir yönüyle böyle insanların halini dile getirmektedir. *“Benim malım, benim servetim, benim makamım,..”* derken birden hayat bitivermiş, bu gafil insanlar kendilerini kabir çukurunda buluvermiştir.

Demek ki Allah'ı unutmanın cezası nefsi unutmaktır. Nefsini unutan kişi ise ona yönelemez, terbiyesi ile meşgul olamaz.

Nefsi Terbiyede Duanın Rolü:

Dua, ruhun Allah'a yükselmesi, kalbin Allah ile konuşmasıdır. Dua, müminin silahıdır.

Duanın tesiri büyüktür. Dua, hayır kapılarının açılmasına, şer kapılarının kapanmasına en büyük bir vesiledir. Çocuk, eli yetişmediği şeyleri büyüklerinden istediği gibi, insan da sonsuz isteklerini büyükler büyüğü olan Allah'tan ister. Her hususta olduğu gibi, nefsi dizginlemek, onu hevaya değil hüdaya sevk etmek hususunda da insan, Allah'ın yardımına muhtaçtır. Çünkü, her şeyin dizgini Allah'ın elinde olduğu gibi, serkeş nefislerin dizgini de Onun elindedir.

Konuşması esnasında sık sık **“Nefsim elinde olan Allah'a yemin ederim ki,..”** diyen Hz. Peygamber (asm) konumuzu ilgilendiren bazı dualarında **şöyle der:**

“Ya Rabbi, göz açıp kapayıncaya kadar da olsa beni nefsimi bırakma.”

“Allah'ım seni zikretmek, sana şükretmek ve sana güzel bir şekilde ibadet etmekte bana yardım et.”

“Ey kalpleri çeviren Allah'ım. Kalbimi dinin üzere sabit kıl.”(1)

Halis bir kalple Allah'a yönelmekte seher vakitleri ayrıcalıklı bir konuma sahiptir. Gecenin karanlığında uykusundan kalkan, gözyaşlarıyla ruhunu temizleyen bir kimse, gaflet uykusundan da uyanır, nefesine çok daha kolay bir şekilde hükmedebilir.

Aşağıda örnek olarak verilen dualar ve benzerleri, Allah'ın inayet elinin elimizden tutmasına, nefsimizin bize itaat etmesine vesile olacaktır:

“Ya Rabbi, ey göklerin ve yerlerin Rabbi. Ey beni ve her şeyi yaratan. Gökleri yıldızlarıyla, zemini müştemilatıyla ve bütün mahlukları bütün keyfiyetleriyle teshir eden kudretinin ve iradetinin ve hikmetinin ve hâkimiyetinin ve rahmetinin hakkı için, nefsimi bana musahhar kıl.”

“Ya Rabbi, Hz. Musa aleyhisselama denizi, Hz. İbrahim aleyhisselama ateşi, Hz. Davud aleyhisselama dağı ve demiri, Hz. Süleyman aleyhisselama cinni ve insi, ve Hz. Muhammed aleyhissalatü vesselama ay ve güneşi teshir ettiğin gibi nefislerimizi bize musahhar eyle.”(2)

İnsan, kendisine hücum eden bir canavar gördüğünde, sığınacak bir yer arar. Heva ve hevesiyle, günahlara sürekli meyliyle insana saldıran nefis canavarına karşı melce ve sığınak, Cenab-ı Hakk'ın engin rahmeti, sonsuz kudretidir.

“Allah’a firar edin...”(Zariyat, 51/50)

ayetinin hükmünce, insan nefsin taşkınlıklarından Allah’a kaçmalı, kendini Onun rahmet kucağına bırakmalıdır.

Dipnotlar:

(1) bk. *Ebu Davud, Edeb, 110; Tirmizî, Deavât,124; Ahmed b. Hanbel, Müsned, IV,181.*

(2) bk. [Lem'alar, Münacat.](#)